

CENÂB-I HAK İÇİN ZAMAN SÖZ KONUSU DEĞİLDİR

“ Ezel, mazi silsilesinin bir ucu değil...”(1)

İnsan, zaman ve mekân içerisinde yaşadığı için, her hâdiseyi ve her hakikati zaman ölçüsüne göre değerlendirmekte ve **ezel** kavramını da zaman içinde düşünmekle yanlış bir kıyas yapmaktadır.

"Zaman", mahlûkatın yaratılması ile başlayan ve içerisinde **"olaylar zincirinin birbirini takip ettiği"** mücerred bir kavramdır. Mevcudatın yaratılması, değişimi, yaşlanması ve ölümü hep bu nehir içerisinde cereyan eder.

Zaman için kullanılan **"geçmiş, an ve gelecek"** ifadeleri hep nisbîdir. Yaşadığımız şu an, bir an öncesinde **"istikbal"** idi, bir an sonrasında ise **"mazi"** olacaktır.

Ezel, zaman itibariyle bir sonsuzluk demek değildir. "Cenâb-ı Hakk'ın ezeli olması" demek, O'nun kıdemi yani o Vâcibü'l-Vücut'un **"evveliyetine bir başlangıç olmadığı"** manasındadır.

O'nun kıdem ve bekası hakkında zaman, boyut, silsile, geçmiş zaman, şu an ve gelecek söz konusu değildir.

(1) bk. [Sözler, Yirmi Altıncı Söz.](#)